

GLOEILAMPEN

De heer J. Mes uit Budel-Dorplein verzamelt nu al 20 jaar gloeilampen. In 1994 kocht hij een oude kroonluchter om in zijn huis in de hal te hangen. De kroonluchter had 6 kaarslampjes, maar daarvan waren er 3 stuk. Hij ging op zoek naar nieuwe lampjes, maar die bleken niet meer geproduceerd te worden en waren niet meer verkrijgbaar. Hij vond het jammer dat zo'n mooie en bijzondere lampen voor het nageslacht verloren zouden gaan en hij besloot een verzameling gloeilampen aan te leggen. Op de foto hiernaast staat een van de lampen waarmee zijn verzameling begon. Deze lamp heeft nog een bajonetfitting. Edison was de uitvinder van de schroefdraad voor gloeilampen.

Geschiedenis

In 1879 vroeg Edison in Amerika octrooi aan voor zijn nieuwe uitvinding, een gloeilamp. Hij kreeg het octrooi niet, want al in 1855 werd het octrooi verleend aan Göbel, die toen al een lamp kon maken die 400 uur kon branden. Göbel had een rijdende winkel en die wilde hij 's avonds verlichten. Hij deed verder niets met het octrooi. De eerste lampen hadden een kooldraad die gemaakt was van bamboe of linnenvezel. De draad moest in een luchtledig glas zitten, omdat hij anders zou verbranden. Göbel maakte de kooldraad in een parfumfles die hij luchtledig maakte. Kooldraad gaat snel kapot en kan niet erg heet worden. Daarom geeft een gloeilamp van kooldraad maar weinig en oranje/rood licht. Tot ca. 1914 hadden de gloeilampen een kwetsbaar glazen puntje boven op de lamp. Dit is een restant van een glazen buisje op de ballon, waarmee de ballon vacuüm werd gezogen.

Inmiddels heeft de heer Mes een speciale kamer ingericht voor zijn honderden gloeilampen. In zijn kelder staan nog vele dozen met dubbele lampen. Toch merkt hij dat het de laatste jaren steeds moeilijker wordt om nog oude of bijzondere lampen aan zijn verzameling toe te voegen, de spoeling is dun. Er zijn nog veel lampen die hij graag nog eens aan zijn verzameling toe zou voegen. De meeste lampen in zijn verzameling werken nog, maar dit vindt hij niet echt noodzakelijk om ze in zijn verzameling op te nemen.

De lamp op de foto hiernaast is de grootste lamp in zijn verzameling. Het is een lamp van 10.000 Watt. Deze lamp kan hij niet uitproberen of hij nog werkt, want als hij dat zou proberen, zouden direct alle stoppen springen. Hij weet echter dat er ook nog lampen gemaakt zijn van 25.000 Watt en die zou hij ook graag aan zijn verzameling toevoegen. De lampen van 25.000 Watt hingen in een heel grote studio in Hilversum. In de studio was veel licht nodig. Bijkomend nadeel van de gloeilampen was dat ze ook veel warmte gaven. Daarom zat Willem Duys ook altijd ontzettend te zweten voor de camera's.

Op de foto hiernaast staan allemaal oranje lampen. De middelste grote bol is speciaal gemaakt om de straten te versieren voor de verloving van Juliana en Bernard. De heer Mes heeft een grote partij van deze lampen via marktplaats kunnen kopen. De gemeente Zuidlaren besloot de lampen op te ruimen na ze vele jaren op de zolder van het gemeentehuis bewaard te hebben. Hij weet echter dat er ook een rood-wit-blauwe versie van deze lamp is gemaakt en die zou hij graag nog eens aan zijn verzameling toe willen voegen. De meeste lampen in de verzameling van de heer Mes staan rechtop tentoongesteld (ook in zijn kamer). Als de lampen neergelegd worden kun je ze niet zo goed zien en ze rollen gemakkelijk weg. Hij heeft daarom heel veel rekjes gemaakt met beugeltjes waar alle lampen ingeklemd worden. Op een gegeven moment kocht hij op een rommelmarkt een deksel van een pedaallemmer om lampen op vast te maken. Hij vond dit er zeer leuk en verzorgd uitzien. Daarom heeft hij Brabantia benaderd of ze nog meer deksels voor hem hadden. Hij mocht een grote partij afgekeurde deksels op komen halen. Nu heeft hij al diverse soorten lampen op die manier uitgesteld staan. Zoals op de foto hieronder waar hij een hele toren heeft gemaakt van zijn verzameling kerstlampjes.

De heer Mes verzamelt echt allerlei soorten gloeilampen. Hij heeft ze van allerlei merken, van grote en kleine lampenfabrieken. Soms zitten ze nog in de originele verpakking. Hij heeft lampen van projectoren, fietslampen, verduisteringslampen, hele oude lampen met kooldraad en een puntje boven op het glas, maar ook hele nieuwe lampen met een halogeen lampje in een glazen ballon. Het liefst voegt hij natuurlijk bijzondere lampen aan zijn verzameling toe, maar bijzondere lampen kunnen ook lampen zijn die speciaal van vorm zijn of alleen voor een bepaalde toepassing geschikt. Hij verzamelt ook allerlei kleine dingen waar gloeilampen op staan zoals kaarten, postzegels, sleutelhangers enzovoorts.

Verzamelbeurs

Als u meer van deze verzameling wilt zien, of weten, kom dan op zondag 27 april 2014 naar de verzamelbeurs in Eerde, daar laat de heer Mes zijn verzameling gloeilampen zien. Als u nog iets heeft liggen voor de heer Mes breng het dan voor hem mee, of neem contact met hem op via e-mail j.mes@hetnet.nl of telefoonnummer 0495 - 518 430.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Oost-Brabant van De Verzamelaar